

תורה שבעל פה

תפילה כמפגש

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שעה וחצי
- ב. מבנה השאלון ומפתח הערכה :
בשאלון זה פרק אחד - (20X5) – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש : אין
- ד. הוראות מיוחדות : אין
- סה"כ - 100 נקודות

בהצלחה !

השאלות

ענה על חמש מן השאלות 1-6 (לכל שאלה – 20 נקודות)

1. תפילת העמידה

א. בשולחן ערוך כתוב שמותר למתפלל לאחוז בידו סידור בשעת התפילה.

(1) מדוע היה אפשר לאסור זאת?

(2) מדוע בכל זאת הדבר מותר?

(6 נקודות)

ב. תלמיד נכנס לבית הכנסת ובידו קלסר.

באיזה תנאי מותר לתלמיד זה להתפלל בעודו אוחז בקלסר? נמק את תשובתך.

(5 נקודות)

ג. (1) מדוע יש להתפלל כנגד קיר?

(2) יש מצבים שבהם לכתחילה מותר להתפלל כנגד דבר שחוצץ בין המתפלל לקיר.

כתוב שני מצבים.

(9 נקודות)

2. תפילת העמידה

א. (1) מדוע נוהגים לפסוע שלוש פסיעות קדימה לפני תפילת העמידה?

(2) כתוב טעם אחד למנהג לפסוע שלוש פסיעות לאחור לפני שפוסעים קדימה.

(6 נקודות)

ב. (1) תאר את סדר הפעולות של המתפלל בעת שהוא אומר "עושה שלום במרומיו..." בסיום תפילת העמידה.

(2) הסבר את הטעם לפעולות האלה.

(8 נקודות)

ג. לאחר שאומרים "עושה שלום במרומיו..." נוהגים לבקש בקשה.

(1) מהי בקשה זו?

(2) מהי הסיבה לבקשה הזאת?

(6 נקודות)

3. תפילת העמידה

א. מה הן הברכות בתפילת העמידה שבהן אין לבקש בקשות, ומדוע? (5 נקודות)

ב. כתוב דוגמה אחת לבקשה אישית שאדם רשאי לבקש בברכות שבתפילת העמידה.

ציין באיזו ברכה (מלבד ברכת "שומע תפילה") יש להוסיף בקשה זו, והסבר מדוע יש להוסיפה דווקא בברכה זו.

(7 נקודות)

ג. (1) בנוגע להוספת בקשות אישיות בברכות שבתפילת העמידה קבעו הפוסקים שתי הגבלות שמטרתן לשמור על

אופי הברכה. מה הן שתי ההגבלות?

(2) באיזה מקום בתפילה אפשר להוסיף בקשות אישיות ללא מגבלות אלה שציננת בסעיף (1).

(8 נקודות)

4. חזרת הש"ץ

א. רבן גמליאל וחכמים חלקו בשאלה מהי התפילה העיקרית — תפילת היחיד או תפילת הציבור. על פי כל אחת מן הדעות, מדוע יש צורך גם בתפילה שאינה עיקרית?

(6 נקודות)

ב. על פי הדעה שתפילת היחיד היא התפילה העיקרית, לכאורה אפשר לבטל את חזרת הש"ץ בימינו. הסבר מדוע לכאורה אפשר לבטל את חזרת הש"ץ, ומדוע בכל זאת לא מבטלים אותה בימינו.

(8 נקודות)

ג. כיצד צריכים הקהל לנהוג בזמן חזרת הש"ץ? ציין שני דברים. (6 נקודות)

5. תחנון

א. (1) מה הם שני החלקים של התחנון?

(2) באיזה אופן נוהגים לומר את החלק השני שציננת בסעיף (1)? כתוב שני מנהגים.

(8 נקודות)

ב. (1) ציין שני מקרים הנוגעים רק לאנשים פרטיים שבהם לא אומרים תחנון בתפילה.

(2) הסבר מדוע לא אומרים תחנון במקרים אלה.

(7 נקודות)

ג. מהם שלשת הקטעים/ מזמורים שאומרים בתפילה אחרי תחנון? (5 נקודות)

6. סיום התפילה

א. (1) מה הטעם שאומרים בכל יום "שיר של יום"?

(2) מדוע נוהגים לומר "היום יום... בשבת" לפני אמירת שיר של יום?

(6 נקודות)

ב. (1) יש פוסקים שסוברים שלכתחילה יש לומר את פיטום הקטורת מתוך הסידור. נמק את דעתם.

(2) במה עוסק כל אחד משני החלקים של תפילת "עלינו לשבח"?

(8 נקודות)

ג. ציין שלושה סוגים של קדיש. (6 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל

אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך